

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΑΤΕΡΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΠΑΠΑΡΝΑΚΗΣ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Θεολογική Σχολή, 54124 Θεσσαλονίκη
γρ. 203, 2ος όροφος
τηλ. 2310997119
e-mail: apaparna@past.auth.gr

ΒΙΟ-ΕΡΓΟΓΡΑΦΙΑ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1967, όπου και διαμένει μόνιμα. Εργάστηκε στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση ως προσωρινός αναπληρωτής καθηγητής και δίδαξε το μάθημα των Θρησκευτικών σε σχολεία των Νομών Θεσσαλονίκης και Κιλκίς. Από το 2001 υπηρετεί ως μέλος ΔΕΠ στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης με γνωστικό αντικείμενο «Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης και Βιβλική Θεολογία». Ιδιαίτερος τομέας των ενδιαφερόντων του αποτελεί η εκκλησιαστική αγωγή των νέων, στα πλαίσια της οποίας δραστηριοποιείται έντονα από το 1983 υπηρετώντας στο κατηχητικό έργο της Εκκλησίας όλων των επιπέδων σε διάφορες ενορίες των Μητροπόλεων Θεσσαλονίκης και Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως, διοργανώνοντας σχετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες για ομάδες νέων. Είναι έγγαμος και έχει έξι παιδιά.

ΣΠΟΥΔΕΣ – ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1984-1988: Πτυχίο Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης
1990-1993: Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Master of Arts), University of Durham, Μ. Βρετανία
1993-1997: Διδακτορικό Δίπλωμα, Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης
1998-1999: Ανοικτή και εξ Αποστάσεως εκπαίδευση, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ

2001-2005: Λέκτορας στο Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
2005-2013: Επίκουρος Καθηγητής στο ίδιο Τμήμα

2013-σήμερα: Αναπληρωτής Καθηγητής στο ίδιο Τμήμα

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1988-1989: Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών

1998-2001: Ορθόδοξο Ίδρυμα Παιδείας και Πολιτισμού

2007-σήμερα: Μέλος της ερευνητικής ομάδας του Δικτύου Κειμενικής και Ερμηνευτικής Εκκλησιαστικής Παραδόσεως (επιστ. υπεύθυνη: καθηγήτρια Δέσπω Λιάλιου), ενός εκ των ανεγνωρισμένων θεματικών δικτύων έρευνας που υποστηρίζονται από την Επιτροπή Ερευνών του ΑΠΘ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

- Ερμηνεία και Θεολογία της Παλαιάς Διαθήκης
- Βιβλική Θεολογία
- Ιστορία της πρόσληψης της Αγίας Γραφής
- Πατερική ερμηνευτική
- Εφαρμογές πληροφορικής στη θεολογική έρευνα

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1992: Stockton-Billingham Technical College, Μ. Βρετανία, Νέα Ελληνική γλώσσα

1995-1997: Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Θεσσαλονίκης, Εισαγωγή και της Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης

1999-2001: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, το μάθημα των Θρησκευτικών στους νομούς Θεσσαλονίκης και Κιλκίς

2001-σήμερα: Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ:

1. Προπτυχιακό πρόγραμμα: Εισαγωγή στην Παλαιά Διαθήκη, Ερμηνεία της Παλαιάς Διαθήκης, Θεσμολογία της Παλαιάς Διαθήκης, Βιβλική εβραϊκή γλώσσα, Εφαρμογές των Η/Υ στη θεολογική έρευνα, Ερμηνεία λειτουργικών περικοπών από την Παλαιά Διαθήκη, Ιστορία της ερμηνείας της Παλαιάς Διαθήκης. Ι. Πατερική περίοδος
2. Μεταπτυχιακό πρόγραμμα: Παλαιά Διαθήκη (εισαγωγικά προβλήματα), Παλαιά Διαθήκη (ερμηνεία και θεολογικά προβλήματα), Θέματα Εισαγωγής στην Παλαιά Διαθήκη, Θέματα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Παλαιάς Διαθήκης, Η Παλαιά Διαθήκη στην Κ. Διαθήκη και τους πατέρες της Εκκλησίας.

2011-σήμερα: Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή Άγιος Αθανάσιος Αθωνίτης, Kinsasa Kongo: Βιβλική Εβραϊκή γλώσσα

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

2008-σήμερα: μέλος της συγγραφικής ομάδας των λημμάτων της *Μεγάλης Ορθόδοξης Χριστιανικής Εγκυκλοπαίδειας*, Στρατηγικές Εκδόσεις, Αθήνα.

2009-σήμερα: HTLS (Historical and Theological Lexicon of the Septuagint), Πανεπιστήμιο Στρασβούργου

2009-σήμερα: θεολογικός σχολιασμός έργων του Αγ. Νεοφύτου του Εγκλείστου, Ιερά Μονή Αγίου Νεοφύτου, Πάφος, Κύπρος

- 2009-σήμερα: μέλος της μεταφραστικής ομάδας μελών ΔΕΠ των Θεολογικών Σχολών Αθηνών-Θεσσαλονίκης, που εκπονεί νεοελληνική μετάφραση του εκκλησιαστικού κειμένου της Παλαιάς Διαθήκης για τις εκδόσεις Ψυχογιός, Αθήνα.
- 2011-σήμερα: Biblindex, εξωτερικός συνεργάτης του Institut des Sources Chrétiennes, Lyon, Γαλλία
- 2011—σήμερα: e-CC (Digital Greek Patristic Catena and Clavis of Christian Texts), ερευνητική ομάδα στο ΑΠΘ (Θεολογική Σχολή, Φιλοσοφική Σχολή, Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία, Τμήμα Πληροφορικής ΤΕΙ Σερρών).

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

1. *The Biblical Foundation of St. Athanasius' Understanding of the Nicene 'Homousion'*, M.A. Dissertation, Durham 1993, σ. 236.
2. *Ο Μέγας Αθανάσιος ως ερμηνευτής της Παλαιάς Διαθήκης*, Διδακτορική Διατριβή, Θεσσαλονίκη 1997, σ. 646.
3. «Οι ερμηνευτικές αρχές της Αγίας Γραφής κατά τον Μ. Αθανάσιο», *Πρακτικά ΙΖ' Θεολογικού Συνεδρίου Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης «Ο Μέγας Αθανάσιος»*, Θεσσαλονίκη 1997, σ. 301-354.
4. «Η Μεσσιακή προφητεία του βιβλίου των Αριθμών 24,7 και η ερμηνευτική της δυσχέρεια», *Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας. Αφιέρωμα στη μνήμη του καθηγητού Παναγιώτου Κ. Χρήστου*, 6 (1999) 171-244.
5. *Ισιδώρου του Πηλουσιώτου, Επιστολών βιβλία πέντε εις τήν ερμηνείαν της θείας Γραφής*, Εισαγωγή - μετάφραση - σχόλια Αθ. Παπαρνάκη, Δ.Θ., έκδ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ, Θεσσαλονίκη 2000, σ. 488.
6. «Η περί απεικονίσεων του Θεού και ιερών συμβόλων αντίληψη της Παλαιάς Διαθήκης, με αφορμή τήν εικονομαχική έριδα», *Γρηγόριος ο Παλαμάς*, (α') τόμ. 83, τευχ. 781 (Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2000), σ. 173-198 και (β') τόμ. 83, τευχ. 782 (Μαρτίου-Απριλίου 2000), σ. 353-394.
7. «Ο Αβραάμ στη ραββινική γραμματεία και τό δόγμα της 'akedah yitzhak [με αφορμή σχετική βιβλιοπαρουσίαση]», Εισήγηση στη συνάντηση των Βιβλικών Θεολόγων του Α.Π.Θ. *Biblicum*, Θεσσαλονίκη 2002.
8. «"Από βρέφους τα ιερά γράμματα οίδας (Β' Τιμ. 3,15)". Η θρησκευτική αγωγή του παιδιού στόν Ιουδαϊσμό», *Εισηγήσεις ΙΑ' Συνάξεως Ορθοδόξων Βιβλικών Θεολόγων*, Λευκάδα 2003.
9. «Η άφεση των αμαρτιών στη θεολογία του βιβλίου του προφήτη Ήσαΐα», *Επιστημονική Επετηρίδα Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας*, τ. 9 (2004) (αυτοτελής έκδοση *Η άφεση των αμαρτιών στη θεολογία του βιβλίου του προφήτη Ήσαΐα*, Θεσσαλονίκη 2004, σ. 96 [Ερμηνεία και Θεολογία Παλαιάς Διαθήκης 2]).
10. *Η επίκληση του Ονόματος του Θεού στην Παλαιά Διαθήκη*, Θεσσαλονίκη 2005, σ. 331 [Ερμηνεία και Θεολογία Παλαιάς Διαθήκης 3].
11. *Η συμβολή της Παλαιάς Διαθήκης στη διαμόρφωση των αξιών του πολιτισμού μας*, Η Ορθοδοξία ως πρόταση πολιτισμού, έκδ. Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, Φλώρινα 2006, σ. 59-74.

12. Οι παλαιδιαθηκικές σπουδές στην Ελλάδα από την Απελευθέρωση έως σήμερα, διαθέσιμο στο <http://www.past.auth.gr/seminar/paparnakis.htm>.
13. Η Αγία Γραφή στα έργα του αγ. Γρηγορίου Παλαμά. Εισαγωγική προσέγγιση με τη βοήθεια της πληροφορικής, Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ 12 (2008), σ. 37-66.
14. Τό “κάλυμμα” του Νόμου και ο “φωτισμός” του ευαγγελίου στο Β' Κορ. 3. Πατερική θεώρηση, «Απόστολος Παύλος και Κόρινθος. 1950 έτη από τη σύνταξη των Επιστολών προς Κορινθίους». Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (Κόρινθος 23-25 Σεπτεμβρίου 2007), Αθήνα 2009, τ. II, σ. 549-574.
15. Η χρήση της Παλαιάς Διαθήκης στους λόγους του αγ. Ιωάννου του Χρυσόστομου «Κατά Ιουδαίων», υπό έκδοση στον Τόμο των Πρακτικών του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου.
16. Αμαρτία και ασθένεια στη βιβλική θεολογία, Η υγεία και η ασθένεια στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας. Πρακτικά I' Πανελληνίου Λειτουργικού Συμποσίου Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, Βόλος 20-22 Οκτωβρίου 2008, Αθήνα 2009, σ. 59-84 [Σειρά Ποιμαντική Βιβλιοθήκη 21].
17. Η ζωή της οικογένειας κάτω από τον μωσαϊκό νόμο, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «Η οικογένεια: Παύλεια θεολογία και σύγχρονη θεώρηση», Βέροια 2009, Βέροια 2010, σ. 235-252.
18. Η χρήση της Αγίας Γραφής στα έργα του αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου, Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος. Ιστορία-Θεολογία-Πολιτισμός, 22-26 Απριλίου 2009, Πάφος 2010, σ. 607-646 [Εγκλειστριωτικά Ανάλεκτα 1].
19. Λήμματα στη ΜΟΧΕ: Αββαδών, Αγχιστεία, Αγχούς βασιλιάς της Γέθ, Αδάδ Ασυροβαβυλωνιακή θεότητα, Αδαμά πόλις, Αδελφός, Αδωναϊ, Αδιαβηνή. Επαρχία Μεσοποταμίας, Αιθάν, Ακιμπά υιός του Ιωσήφ, Άλση ιερά, Απολλύων, Αριστέας. Ελληνιστής Ιουδαίος ιστοριογράφος. & επιστολή, Άρτοι προθέσεως, Αρχισυνάγωγος. Ο προϊστάμενος των συναγωγών, Ασά. Βασιλεύς του Ιούδα (913-873), Ασαήλ. Ανεψιός του βασ. Δαβίδ, Ασαΐας. Σύμβουλος του βασ. του Ιούδα Ιωσίου, Ασαΐας. Λευΐτης εκ του γένους του Μεραρί, Ασάν. Πόλις του Ιούδα, Ασάφ. Υιός του Βαραχίου.
20. Προφήτες και λατρεία. Η κριτική της λατρείας του αρχαίου Ισραήλ στο προφητικό κήρυγμα, Εκδόσεις Γράφημα, Θεσσαλονίκη 2012.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

- «St. Gregory the Theologian (Nazianzen). A Durham Patristic Conference on his 1600th Anniversary (391-1991)», May 24-25 1991, Durham, England.
- First European Regional Consultation in Preparation of the Fifth World Conference on Faith and Order 1993, April 10-12 1992, Dublin, Ireland.
- ΙΖ' Θεολογικό Συνέδριο της Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης με θέμα «Ο Μέγας Αθανάσιος», 11-14 Νοεμβρίου 1996, Θεσσαλονίκη: «Οι ερμηνευτικές αρχές της Αγίας Γραφής κατά τον Μ. Αθανάσιο».
- Α' Λειτουργικό Συνέδριο της Εταιρείας Ορθοδόξων Σπουδών με θέμα «Τό μεγαλείο της θείας λατρείας. Παράδοση ή ανανέωση», Θεσσαλονίκη 27 Φεβρουαρίου-1 Μαρτίου 2002.

- Συνέδριο της Εταιρείας Ορθοδόξων Σπουδών με θέμα «Φαινόμενα Νεοειδωλολατρίας. Δωδεκαθεϊσμός, Υποτίμηση της Παλαιάς Διαθήκης, Ολυμπιακοί Αγώνες», Θεσσαλονίκη 25-27 Μαΐου 2003.
- ΙΑ' Σύναξη Ορθοδόξων Βιβλικών Θεολόγων, Λευκάδα 25-28 Σεπτεμβρίου 2003, με γενικό θέμα «Η πνευματική παρακαταθήκη του αποστόλου Παύλου. Ποιμαντικές επιστολές»: «"Από βρέφους τα ιερά γράμματα οίδας (Β' Τιμ. 3,15)". Η θρησκευτική αγωγή του παιδιού στόν Ιουδαϊσμό».
- ΚΕ' Θεολογικό Συνέδριο της Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης με γενικό θέμα «Ο προφήτης Ησαΐας», Θεσσαλονίκη 12-14 Νοεμβρίου 2003: «Η περί αφέσεως των αμαρτιών διδασκαλία του Ησαΐα».
- Διεθνές Συμπόσιο «Η Αγία Γραφή στην Ορθόδοξη Παράδοση», που συνδιοργάνωσε η Ι. Μητρόπολη Δημητριάδος Βόλος με την Ελληνική Βιβλική Εταιρεία, Βόλος, 14-17 Οκτωβρίου 2003.
- Α' Συμπόσιο Θεολογικών Σχολών Αθηνών και Θεσσαλονίκης με θέμα «Οι θεολογικές σπουδές στην Ελλάδα», Θεσσαλονίκη 1-2 Ιουνίου 2004.
- Συνέδριο που συνδιοργάνωσαν τό Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας και η Εταιρεία Ορθοδόξων Σπουδών με θέμα «Οικουμενισμός. Γένεση-Προσδοκίες-Διαψεύσεις», Θεσσαλονίκη 20-24 Σεπτεμβρίου.
- Α' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο «Απόστολος Παύλος και Κόρινθος. 1950 έτη από τη σύνταξη των Επιστολών προς Κορινθίους», Κόρινθος 23-25 Σεπτεμβρίου 2007: «Τό "κάλυμμα" του Νόμου και ο "φωτισμός" του ευαγγελίου στο Β' Κορ. 3. Πατερική θεώρηση».
- Διεθνές Συνέδριο Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. «Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος. 1600 έτη (407-2007)», Θεσσαλονίκη 22-25 Νοεμβρίου 2007: «Η χρήση της Παλαιάς Διαθήκης στους λόγους του αγ. Ιωάννου του Χρυσόστομου "Κατά Ιουδαίων"».
- Γ' Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο Στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, Βόλος 20-22 Οκτωβρίου 2008: «Αμαρτία και ασθένεια στη βιβλική θεολογία».
- ΙΕ' Παύλεια 2009: Η οικογένεια: Παύλεια θεολογία και σύγχρονη θεώρηση, 28-30 Ιουνίου 2009, Βέροια: «Η ζωή της οικογένειας κάτω από τον μωσαϊκό νόμο».
- Α' Διεθνές Συνέδριο Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος. Ιστορία-Θεολογία-Ιολιτισμός, 22-26 Απριλίου, Πάφος 2009: «Η χρήση της Αγίας Γραφής στα έργα του αγίου Νεφύτου του Έγκλειστου».
- Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας. Φλώρινα 8 Μαΐου 2006, Επιστημονική Ημερίδα «Η Ορθοδοξία ως πρόταση πολιτισμού»: «Η συμβολή της Παλαιάς Διαθήκης στη διαμόρφωση των αξιών του πολιτισμού μας».
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας. Δίκτυο Κειμενικής και Ερμηνευτικής Εκκλησιαστικής Παράδοσης (ΚΕΕΠ). 19 Απριλίου 2007: Επιστημονική Ημερίδα «Τό ιστορικό και ερμηνευτικό πλαίσιο της εποχής του αγίου Γρηγορίου Παλαμά. Α'»: «Η Αγία Γραφή στα έργα του αγ. Γρηγορίου Παλαμά».

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας. 3 Μαΐου 2007: Επιστημονική Ημερίδα «Τα νέα βιβλία Θρησκευτικῶν»: «Τό νέο βιβλίο των Θρησκευτικῶν της Α' Γυμνασίου. Κριτική παρουσίαση».

Ένωση Θεολόγων νομού Πιερίας. 12 Μαΐου 2008: Ημερίδα «Η διδασκαλία της Παλαιάς Διαθήκης στο Γυμνάσιο»: «Τό νέο βιβλίο των Θρησκευτικῶν της Α' Γυμνασίου. Κριτική παρουσίαση».

Ιερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης, Ιερός ναός Προφήτου Ἡλίου Πυλαίας Θεσσαλονίκης, Επιστημονική Θεολογική Ημερίδα «Ο προφήτης Ἡλίας στη βιβλική και λειτουργική παράδοση της Εκκλησίας μας», 7 Ιουνίου 2012: «Ο προφήτης Ἡλίας στη βιβλική παράδοση».

Διαλέξεις

«Ακαδημαϊκοί Διάλογοι» της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Καμπανίας και Ναούσης, Βέροια 25 Ιανουαρίου 2007, με θέμα: «Η ερμηνεία της Αγίας Γραφής κατά τον Μ. Αθανάσιο».

Σερραϊκή Βυζαντινή Χορωδία «Ιωάσαφ ο Διονυσιάτης», ετήσια εορταστική εκδήλωση, Σέρρες 18 Δεκεμβρίου 2007, με θέμα: «Ο δρόμος προς τη Βηθλεέμ».

«Ακαδημαϊκοί Διάλογοι» της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Καμπανίας και Ναούσης, Βέροια 12 Μαρτίου 2008, με θέμα: «Η πρόνοια για τον άνθρωπο και την κοινωνία στην Παλαιά Διαθήκη».

«Ακαδημαϊκοί Διάλογοι» της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας, Καμπανίας και Ναούσης, Βέροια 18 Δεκεμβρίου 2011, με θέμα: «Η προφητεία της Παλαιάς Διαθήκης για τη γέννηση του Χριστού».

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Αγγλική, Εβραϊκή (βιβλική)